

'Anticonceptie is niet goed te praten'

■ Katholieke kerk verzet zich tegen gezinsplanning op overbevolkte Filippijnen

REPORTAGE

Jolijn van Harten
Manila

Religie is 'hot' op de Filippijnen. Bijna 70 procent van de bevolking bezoekt wekelijks de kerk. Conservatieve katholieken proberen met doctrines de macht over de Filippijnse bevolking in handen te houden. Jongeren willen een relatie, een goede baan en nog geen kinderen. Maar hoe doe je dat als de kerk het gebruik van voorbehoedsmiddelen verbiedt?

Huiswerk, feestjes of afspreken met vrienden is er op zondagochtend niet bij voor Pia (19); dan gaat zij met haar familie naar de kerk. Ze zit op de katholieke Ateneo de Manila Universiteit. „Mijn geloof in God is belangrijk, maar ik heb niks met de strenge regels van de kerk”, zegt Pia. Ze heeft sinds een klein jaar een relatie met een jongen.

Een paar jaar geleden kreeg haar zus ongepland een kindje, ze was toen achtien. Om te voorkomen dat het Pia ook overkomt, gebruikt ze anticonceptie: „Ik denk dat mijn ouders het wel weten, maar ze praten er niet over. Ze durven niet te zeggen dat ze het goed vinden, omdat de kerk het verbiedt.”

In het centrum van de universiteitscampus steekt een grote witte kerk boven alles uit. Hoe denkt de priester van de universiteit, Pasquale Giordano, over het gebruik van

Filippijnse moeders in een kraamkliniek in Manilla.

FOTO REUTERS

President Aquino belooft gratis condooms

Dit najaar stelde de Filippijnse president Aquino voor om condooms gratis te beschikbaar te stellen voor de allerarmsten. Overbevolking is een groot probleem: op de Filippijnen krijgt een vrouw gemiddeld 3,2 kinderen. In Nederland is dat 1,7. De kerk is het echter niet eens met dit voorstel. Na de uitspraak van Aquino dreigden de bisschoppen zelfs met excommunicatie.

voorbehoedsmiddelen? „Ieder stel heeft het recht om een gezin te plannen en zoveel kinderen te krijgen als het wil”, begint hij rustig met een glimlach om zijn mond.

Toch moet er iets gedaan worden tegen de overbevolking. Er wonen nu bijna 100 miljoen mensen op de Filippijnen en Manila is overvol. Juist daar waar geen geld of eten is, krioelt het van de hongerige kinderen. Veel mensen weten niet van anticonceptie. Dertig procent van de bevolking moet rondkomen van 1,5 euro per dag.

„Maar gebruik daarvoor geen anticonceptiemiddelen en zeker geen abortus”, vervolgt hij terwijl hij met zijn vuist op de tafel slaat. „Veel anticonceptiemiddelen heb-

ben een abortieve werking. Het zorgt ervoor dat het zaadje nooit het eitje zal bereiken of dat het eitje zich niet kan inplanten in de baarmoeder. Je moet het leven beschermen vanaf het allereerste begin.”

Pia staat echter niet alleen met haar houding tegen de ideeën van de kerk. Steeds meer jongeren zetten zich af tegen de strenge regels. Maar toch zorgt de sociale controle ervoor dat jongeren het moeilijk vinden om condooms te kopen. Bovendien durven veel winkeliers ze niet te verkopen. Alleen bij moderne supermarkten en drogisten zijn condooms te koop.

„Weet u waar de condooms liggen?” De vrouw achter de toonbank van de winkel schudt haar rood aangelopen hoofd. De eigenaresse weet ze wel te vinden; verstopt tussen de zeep en het verband. „Mensen vragen nooit waar ze liggen, want niemand durft er open voor uit te komen”, vertelt ze.

„Condooms zijn niet goed te praten!”, zegt de priester. Hij buldert: „Als we condooms gaan promoten, stimuleren we het vermoeden van de ongeborenen. Ik pleit voor het promoten van natuurlijke gezinsplanning. Deze manier van controle is goed voor het stel. Het vraagt namelijk discipline, spiritualiteit, overgave en goede communicatie.”

Veel jongeren vinden het lastig kiezen tussen 'natuurlijke' gezinsplanning en anticonceptie. Ze verantwoorden hun gebruik van con-

dooms door uit te leggen dat de eisprong vaak heel lastig te controleren is. De vrouw controleert daarbij haar vaginale afscheiding en temperatuur. Nauwkeurig is deze methode niet.

Medestudent Job (20) gebruikt condooms. Ook hij ziet zijn gebruik van anticonceptie niet als moord en hij vindt dat er meer openheid over moet komen: „De kerk moet stoppen met liegen door te zeggen dat condooms gebruiken hetzelfde is als moord. Mensen hebben steeds makkelijker toe-

Niemand durft in een winkel te vragen waar de condooms liggen

gang tot informatie via internet en worden daardoor slimmer. Ze zien zelf ook dat natuurlijke gezinsplanning onpraktisch en onredelijk is in een wereld waarin anticonceptie bestaat. Iedereen zou de vrijheid moeten hebben om te bepalen wat het best is voor zichzelf en zijn familie. Ik zeg niet dat mensen moeten stoppen met kinderen krijgen, maar dwing niemand om kinderen te krijgen die ze eigenlijk niet willen.”

De reis naar de Filippijnen was mogelijk dankzij journalistiek uitwisselingsproject Beyond (y)our World.